

Këyítfii fukanakfii Pool bín Tímotéeda Wo'eencii lëgís Këyítfiida

Këyítfii fukanakfii Pool bín Tímotéeda fërí fii. Man na ya bínfa lakanaa yaa lagussa ga kasu ga Room (2 Tímotée 1: 17; 2: 9; 4: 10,16).

Pool dëwoh ga kigërëm Kooh ga kiwaarohkaa na ngëmaa Tímotée laakda.

Pool ínoheera an iñaa tessi ga kipesda yewinissii, tessari kibín Tímotée ki'ebilli ya am bi yëgís ga ngëmii, na kilebiroh bi jof ee ya heel besaa en bééß ki'en soldaa' Yéesu Kiristaa yijúwí' (1: 3-2: 13). Ya nakki ki'am bi yëgís ga ngëmaa fodaa gari (2: 14-4: 5), na kiguu'guuluk ga kijégíroh Wo'eena Kooh taaboh na iñaa Këyítfaa fisela'í'faa wo'da ee ya abuk ga bééß iñaa taabohhii na Hewhewii winéwí'wii. Pool tíkka ga an, ya lebirohin bi matin ee diimanaa ya ka' kilaaknee Yéesu Ha'mudii. Ya nakoh an kerceena en bééß jom kitum fodaagari.

Këyítfii fii fërí bééß yaakaa' an Pool méeñjohfa kibín ga kipesci.

Këyítfii fukanakfii Pool bín Tímotéeda tíidoh anee:

- 1 - Këñdoh (1: 1-2)
- 2 - Pool dígalla Tímotée (1: 3-18)
- 3 - Kilebiroh ki'en soldaa' Kiristaa yijúwí' (2: 1-26)
- 4 - Badukeena buwaa bibóní'baa (3: 1-9)
- 5 - Pool nak Tímotée kiyëgís ga ngëmaa (3: 10-4: 8)

6 - Iñcaa Pool méeñjoh kidíŋkaan Tímotéeda; tañkoh (4: 9-22)

Këñdoh

¹ Mi Pool, mi apotaa' Yéesu Kiristaa ee Kooh yëri waa' ka, ya wossaroo kiyéegaloh kipeskii dígussuu, dŋ bii dŋ en wínoo na Yéesu Kiristaa. ² Mi yëri bínndaa këyítŋii fii, fu Tímotée, kowukiigoo mi keeñukŋa. Kooh Paamudii, ya na Yéesu Kiristaa Ha'mudiigaruu, ɓa barkeelattaa, ɓa laak yërmaandi garaa, ɓa onndaa jam.

Pool gërëmmba Kooh ga Tímotée

³ Mi yii gërëm Kooh, ya yii mi jaamuki na hel widëli' fodaa daa bicaasamboo tumeekaŋa. Wekoo nohoo, wahtaa mi kím Kooh tóoh, helloo ka' garaa. ⁴ Mi níndísuk moonca fu búukee ga wii mi en na kiyahɗanaa, mi waa'sissaa kihotis, bi fu mín kisóosi' keeñjoo. ⁵ Mi yii níndísuk ngëmii wiwóori'wii fu taam nawada. Ngëmaama mi ɗeɓwa kihot ga Lówís caasamfu yiɓeti na ga Ëníis eefu, ee wóorinndoo an wa wii garaa.

Pool daassa Tímotée

⁶ Këri tah, mi níndíssaa fu obis fodii kiwii iñii Kooh onndaa kimín ga wii mi tíkkaa yah ga haf kikíimi'taada. ⁷ En ki'ena, Heli yisela'í'yii Kooh onnduudŋa tumooruu niik, wayee wa en Helaa oniruu dooli na kimín kiwaaroh ga díkaantiruu, na ɓan kimín ki'am haffu. ⁸ Kon nak, kiseedi' Ha'mudiigaruu hanattaa ki'ap kaci, ee mi hanattaa ki'ap kaci ɓan ga dii mi lagu ga kasu ndaga kiseedi''i'ɗa. Namaa sah kitook kisodalu

fodiigoo ndaga Hewhewii winéwí'wii, fu taam ga na doolii Kooh onndaada. ⁹ Kooh yiima, yèrí músalluu, ya bayyaruu, dū en bibo'ci bisela'í. Enndii tumeenciigaruu tah ya tummbaka, wayee yèrí abeeka kitum ee ya waareeru kiteeb kijofkaagari. Lak èldúna sakussii duum, ya ammbaruuka kiteeb kooroh ga Yéesu Kiristaa. ¹⁰ Ee diima den wa hotukin ga wii Yéesu Kiristaa, Músalkaatiigaruu hay èldúnada. Ya dúbí'ta kikaan, ee kooroh ga Hewhewii winéwí'wii ya léerí'ta ga buwii kipeskaa kikaan mínoo yen gakaada. ¹¹ Kiyéegaloh Hewhewiima tah Kooh fallaroo mi ennda yéegaloh, apotaa' na jégíroh. ¹² Iñaama tah ban mi kooruk mesik-laatcii cii. Wayee mi rúussii ga ndaga bii mi gëm garída, mi ínohinndi ee wóorinndoo an ya laakin dooli kiní' íñii ya dínkaanndooda bi ga besaama Yéesu yah ki'atti buwiída. ¹³ Malkaa ga wo'eencii ciwóorí'cii mi wo''aada, fu taabukca. Abaa bi yégís ga ngëmii na kiwaarohkii laak ga ki'enfu wíinoo na Yéesu Kiristaada. ¹⁴ Abaa íñii yijófi'yii Kooh dínkaanndaa dijófi', taam na dímalii Helii yisela'í'yii en garuudfa.

Fítaa Onesifoo' laakda

¹⁵ Fu ínohin an béeb bu-gohaa Aasíi foñuunundoo ee buwaama, Fígeel na Hermogeen boku ga. ¹⁶ Bu-kaan Onesifoo' nak, mi yii kíim, Ha'mudii laak yërmaandi gaba, ndaga Onesifoo' yewineera kidèlí' heliigoo ee dii mi bagu na ceenda mosoo ki'en kaci gari. ¹⁷ Ee sah ga wii ya hay Roomda, ya nammbaroo ki'aaw kiraas daa en tóoh bi ga daa

ya hotohhooda. ¹⁸ Mi yii kúim Ha'mudii onndi kilaas ga yërmaandaagari, ga besaama Yéesu haysisanda. Fu, fu wëñ baa en béeb ki'ínoh daa ya hídeeroo ki'amdoh, ga waa mi en ga teeraa Efeesda.

2

Lebirohat

¹ Kon Tímotée, kowukiigoo, lísaa kibaatuk dooli kooroh ga Kooh, ya yii ya teebpuu kijofkiigari ga ki'ennduu wíinoo na Yéesu Kiristaada.

² Ee iñcaa fu kelohee mi jégírohi ee bo' biyewin seedi'incada, jégíraaca bíbo' bíwóorí', baa ba ban hayca kimín kijégí' bo' bíliis.

³ Bewaa bakfu ga coonucii dí en na kidayda, fu en soldaa' Yéesu Kiristaa yijófi'. ⁴ Baa ekuk kisoldaa' bítukoo ga enaamaca buwaa enussii soldaa'da en lak ya waarin kinebloh baa tahhi ki'ekukdanaa. ⁵ Ee ban baa tum légëy kifool laakoo ndam ga en lak ya taambii ga iñcaa foolaa meekisohdanaa. ⁶ Línohaa kooruk coonufaa kilín yëri dewan kibonuk. ⁷ Légísaa helfu ga iñcii mi wo''aa cii, en danaa, Ha'mudii hayyaa ki'on ki'ínoh iñaa en béeb.

Kipeskaa Pool teewohda

⁸ Níindísukaa Yéesu Kiristaa, yii mílís ga buwaa kaaninda, yii bok ga níilaa buu' Déwít, fodii dii Hewhewii winéwí'wii mi yéegaloh wo'kada. ⁹ Hewhewii winéwí'wii wiima wëri tah mi tíku mesiklaat, karin bi ga kibagu na ceen fodii tumoh-kofeel, wayee Wo'eenii Kooh bagussii. ¹⁰ Këri tah mi tookin kikoork

béeβ mesiklaatciima ndaga buwii Kooh tanukda, doonaa ba ban, Yeesu Kiristaa músalba ee ba laak ndam bi taa'. ¹¹ En ki'ena, wo'eencii cii wo'een ciwóorí:

«Binaa du kaan narinaa,
du hay nari kipes ban.

¹² Ee binaa du guu'guuluk bi leehaa,
du hay nari kibok kinguuruk.
Wayee binaa du taasukkinaa
ya ban, ya hayyuu kitaasuk.

¹³ Binaa du tummbii iŋaa du dígoh naridanaa,
ya ga kihafci, ya hay kitum iŋaa ya dígoh
naruuda.

En ki'ena, Kooh mínoo hafci kitaasuk.»

Lëgëyaa neβ Koohda

¹⁴ Iŋcuma cëri fu jom buwum kiníindís. Dímalukaaba ga fikíi Kooh ba iis ga kuwo'een jiiŋoo doŋ ba ñaroh ga kiñaroh bi. Iŋcaama laakoo haf ee ca ëewdohi buwaa súkúrukicada ga kisan'ku' doŋ.

¹⁵ Tumaa tóoh bi fu en baa Kooh tookdin, fodii baa lëgëyaagari enndii kaci gari, yaa jëgírohi bi júβ Wo'eenii wukayohwii. ¹⁶ Kaa aas ga wo'eencaa laakoo haf ee taambii na kigëm Kooh. Buwaa wo'icada ba wëñi ki'úsaayoh na Kooh. ¹⁷ Wo'eencaa ba jëgírohida man na puusaa uruk hen, waa línuk kilínuk. Buwaama Ímenee na Fílet boku gaba. ¹⁸ Ba deegin Waasii wukayohwii, ba bum deenlukoh bibo' biyewin ndaga ba jëgíroh an kimílískaa buwaa kaaninda paafin. ¹⁹ Wayee buwii gëm kayoh-kayoh ga Koohda yëgísuunun ga ngëmiigaba en fan la'-atoh wiyëgísí', waa

yípoihu tawah. La'-atohaama, wo'eencii cii cèrí bídu ga an: «Ha'mudii ínohin buwaa en buucida.» Bíduunun ban an: «Béeb baa bay teekii Ha'mudii, úsaayat yibóní'.»

²⁰ Ga kaan ha'-alal, enndii rek paŋkaahcaa hëwírohu wúrúus na hëelís laak da, laakin ban caa pesu ga doo' na caa muulohu na ban. Cínoo lëgëyukohsi ga bes hew jam, cínoo lëgëyukohsi ga besaa en béeb. ²¹ Man fodaama na buwii gëmindá: binaa bo' líiwí'tii hafci ga iñcumanaa, ya man na paŋkaahcaama lëgëyukohsi ga hew jamda. Ya yah bo' yaa faandu Kooh han, yaa laakdan Ha'mudii jeriñ, yaa mínin kitum tooh iñaa jofin.

²² Núpaa kitaabuk neblaata-kumuuncum ki'oomaa enukohida. Heelaa ki'en bo' yijúwí', fu dëk ga kigëm ga Yéesu, fu waaroh na buwii, fu laak jam na béeb buwum wo'i teekii Ha'mudii na keeñ wisétí'da.

²³ Kaa aas ga wo'een-dofcum laakoo hafda ndaga fu ínohin an ca lími ñaroh kesi. ²⁴ Súrga Ha'mudii nak jomoo kiñaroh. Ya jom kineb kiwo'oh, ya en baa mínin kijëgíroh ee ya took kimúuñ coonucaa buwaa tíkirida. ²⁵ Buwaa sagi iñcii fu jëgírohida, dúkohaa naba hen. Mín ki'en Kooh onba ba súpít halaatcaagaba bi ba ínoh Wo'eenii wukayohwii. ²⁶ Fodaama, helcaagaba íkuk gaba, ba rëc ga fíraa Seytaani bageebada, ba ennda ga iñaa nebpida.

3

Badukeencaa buwaa bibóní'baa

1 Kon, fu Tímotée, ínohaa íñii yii dijóffí': bescaa méeñjohanda yah bes ciméeskí'. 2 En ki'ena, buwii ínohsan hafba rek, ba hay kigëm heelís lool, ba kaañ kindamuk bi hëp, ba bëwiri hafba, ba yewin kipok kiwo'. Ba kelo-hannndii wo'een paamba na wo'een eewba, ba gërëmanndii ken, ba faali'anndii íña selain. 3 Ba hay kisúb keeñ, ba yërëmanndii ken, ba yah kidëk ga kiwo' yibóní' ga bimooroomba, ba mínanndii ki'am hafba, ba hay kisoot bi hëp ee ba waaranndii kihot ga yijóffí'. 4 Ba dëkan ga kitoon bimooroomba, ba leelan kibët, ba hay hafba kibëwí' bi ba'. Ba wëñan kiwaa' íña neb gaba loo KooH. 5 Ba teewohan kilaak ngëm ee lak ba tookkii ga keeñba doolaa ga kigëmda. Buwaa man fodaama, úsaayaa gaba.

6 Ga buwaama nak, laakin baa aasi ga ðuuy kaancii, kidúk beticaa nooyin haf. Beticaama, dooli baakaa' tíkukinba ee ba taabuk neblaat-kumuunaa en tooh. 7 Beticaa man fodaamaða ban, hídaa kidëkba ga kijañ tooh, mínsanndii múk ki'ínoh kayoh. 8 Fodaa Sanees na Samberees* heñohsee Móyíis kudëwaada, buwiima ðúki beticaada bii heñoh Kayohfii. Ba bay hel nof-moroo ee ngëmaagaba enndii ngëm. 9 Buwaama nak waasba úsaayanndii. En ki'ena, béeb buwii hay ki'ínoh an ba halaatoo fodaa ka dalee Sanees na Sambereesda.

Pool nak Tímotée kiyégís ga ngëmaa

10 Fu nak Tímotée, fu ínohin dijóffí' íñii mi jëgírohda, na badukeeniigoo, íñii mi heel ga

* 3:8 3: 8 Malkat Eksoot 7: 11-22.

lëgëyii mi tumda, ngëmii mi laakda, dii mi hín kimín kitook kimúuñda, dii mi hín kiwaa' buwiidfa, dii mi kaañ kiguu'guulukda. ¹¹ Fu ínohin ban dii mi hín kisodalu ga kipessooda, na mesiklaatcaa mi day ga dëkaa Añcoos, waa Íkoñom na waa Lísta'da. Kihatalu ga kipeskii kiida mi daycii dii? Moona toohca, Ha'mudii músallaroo ga. ¹² Ee sah buwii waaru kijúb ga fíkií Kooh, ba en wíinoo na Yéesu Kiristaada hay kihatalu ga kipesba, ¹³ wayee nak buwii bibóní'bii na buwii wíili kidúk bimooroombada, ba yah kiwëñ kidúruk ga kibon. Ba yah kimúuyi' buwii wayee ba ga kihaffba, ba hay kimúuy ban. ¹⁴ Fu nak, abaa bi yégís ga iñum fu jañ ee fu hotin an wa kayohda. Fu ínohin buwaa jégí'taawada. ¹⁵ Bíncii cisela'í'cii, fu ínohca ga ki'oomaafu bi ga wati. Ca dooyin kitum garaa hamham, waa ëewdohi ga kimúc béeb baa gëmin ga Yéesu Kiristaa. ¹⁶ Béeb Bíncii cisela'í'cii, Kooh híi' bo'-súusúus ga kibínca. Ca laakin jeriñ kijégíroh kayohfi, kiteeb bo'-súusúus iñcaa ya tumi ee jommbiida ki'en, kiko' buwii taambii ga iñaa jofin, ki'ëewdoh bo' ga kipeskaa júwin. ¹⁷ En danaa, baa en yuu Kooh béeb hay kimat ee ya hay kimín kitum tooh iñaa jofin.

4

Pool nakoh kijangat Hewhewii winéwí'wii

¹ Yéesu Kiristaa hay kihayis bes. Ya yah buu' ee ya yah ki'atti' buwaa kaaninda na bii en na kipesda. Kon mi yii dímalukkaa ga fíkií

Kooh na ga fíkíi Yéesu Kiristaa: ² jangataa Hewhewii winéwí'wii. Waa neβ, waa mesik tooh, jangataa hen rek. Haydohaaba ga kayoh, fu ñariba, fu daasiba, fu jégíriba, taam na kimúuñ. ³ En ki'ena, jamaanu waa hay, waa buwii waaranndii kisúkúruk jégírohii wukay-ohwii. Ba waaran kikeloh iña neβba rek. Ba hay hafba kiheeli' bijégíroh, baa wo'anba iña newin. ⁴ Ba hay kidúkúruk kayohfii, ba súkúruki wo'een éditcii jégírohuda. ⁵ Fu nak, taabaa ga na kiwíisoh ga iña en tooh, fu took kikoork mesiklaat, fu tum légëy kiyéegaloh Hewhewii winéwí'wii, ee fu tum légëyumgaraa Kooh nakkaada bi mat.

⁶ En haffoonaa, mi enin anahaa seeyuunun bi ki'an don tes ga ndaga kikaandoo deeyin. ⁷ Mi lebirohin lebirii bi jofin, mi foolin bi mi topin, mi yii na ngëmiigoo bi wati. ⁸ Diimada neehalaa Kooh faani'too ga ndamii mi laak ga kijúb ga fíkíicida waa sekkoo. Ha'mudii, atti'ohii yijúwí'yii hayyoowa ki'e' bërínaa ya hayisanda. Ya eranndiirooowa mi hanngoo don wayee ban ya eran béeb buwii nebluk ga kihotissida.

Íncii Pool méeñjoh kidínkaan Tímotéeda

⁹ Tumaa tooh fu hayyoo kiwaaknee ga iña wëñ kigaaw. ¹⁰ Demaas foñinndoo, karin teeraa Tesaloník ndaga kiwaa' enaama éldúna. Kere-seen karin gohaa Galasíi. Tít ban karin gohaa Dalmasíi. ¹¹ Lúkkaa don yëri tes naroo dii. Fu en na kihayaa, baydohaa Marka ndaga ya laakdinndoo jeriñ lool ga légëyii mi enukohda. ¹² Mi wosin Tisik teeraa Efees.

¹³ Fu en na kihayaa, haydohdaaroo kúlti-soosoosfaagoo mi foñ ga teeraa Torowaas, ga kaan Karposda. Haydohdaaroo ban këyítcaagoo, wëña ga caa hëwírohu onda.

¹⁴ Ëlíksaan, tíwohaa, tuminndoo mesiklaataa en béeb. Wayee Ha'mudii hayyi kifay béeb iñcaa cibóni'caa ya tumda. ¹⁵ Kon fu ban watukaari ndaga ya dëk kiheñoh ga daa ya mos kimín iñii dū jégírohda.

¹⁶ Waa mi deβ kika' kilayoh ga fíkii atti'ohcaada, ken amdohhiroo, béeb foñjaroo. Kooh nak hanatbaka ki'aboh. ¹⁷ Ha'mudii yëri amdohhoo, líifi'taroo na dooli, bi mi mínnda kiyéegaloh dijófi' Wo'eeniigari. Ee fodaama béeb buwii enussii yaawúu'da mínussawa kikeloh. Ee ban Ha'mudii onndaroo kirëc ga kúuw gayindi.

¹⁸ Ha'mudii hayyoo kidëk kimúsal ga béeb iñaa bonin; ee dara ocooroo, ya ekkoo ga ngu-uraagari ga dookda. Ndam aawat gari bi taa'. Aameen.

Taŋkoh

¹⁹ Kon këñi'daaroo Pírísíl, ya na Akílaas, na bu-kaan Onesifoo'. ²⁰ Erasti, yaa tessa ga teeraa Korenti. Torofim nak dúukoolee hen, mi foñjari ga teeraa Mílet.

²¹ Tumaa tóoh bi fu gaaw kile' dii balaa soosoosii aasaa. Ebulos, Pudensi, Linus, Kolodiyaa na béeb mbok-kerceencii diida bii këñi'taa ga.

²² Mi yii kúim Ha'mudii ya níi' helumgaraa, ya barkeellúu dū béebpúu.

**Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii**

**Noon: Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii New Testament**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Noon)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

7c1cfb93-c4c9-5127-ac22-ecb23adca870